

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **A. H., nar. ,**
státní příslušností Běloruská republika,
zastoupeného Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem,
sídlem Vinohradská 22, Praha 2,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2022, č. j. OAM-366/ZA-ZA11-ZA21-2021,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a správní řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle ustanovení § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno.
2. Žalobce uvedl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal především z důvodu obav, že v případě návratu do Běloruska bude čelit vážnému nebezpečí v podobě perzekuce ze

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

strany státních orgánů, zejména policie, kdy se angažoval mezi lidmi s protivládními názory, kterým finančně pomáhal a nyní je v Bělorusku hledán, jeho rodina je vystavena policejní šikaně, vše z důvodu snahy jej dopadnout a stíhat pro jednání, které v demokratické společnosti nemůže být trestným činem a nevykazuje žádné znaky společenské škodlivosti. Namítl, že nemá jak svá tvrzení prokázat, ta by bylo velmi těžké doložit i v případě, kdy by pobýval v Bělorusku, natož nyní na území České republiky. Poukázal na metodickou Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydanou Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN v roce 1992. Pokud soud a správní orgán konstatuje, že neposkytl dostatečnou podporu pro svá tvrzení, jde pouze o subjektivní hodnocení na úrovni obecných spekulací. Žalovaný odmítl přispět svou aktivní činností ke zjištění skutkového stavu věci a opomenul obecné pravidlo, dle kterého se v pochybnostech, za situace, kdy nelze průkazně tvrzení účastníka ověřit, vždy straní účastníku řízení a jeho žádosti se vyhová. Žalovaný pochybil především tím, že o žádosti nerozhodoval meritorně, nýbrž žádost zastavil. Žalobce má za to, že uvedl širší důvody než ve své první žádosti, která nebyla soudem přezkoumána, když žalobce této možnosti z důvodu neznalosti nevyužil. Dle žalobce se proto jeví jako velmi důvodné, aby bylo o jeho žádosti rozhodnuto zcela bez pochybností, aby bylo vyloučeno, že by žalobce ve vlasti nemohl mít problémy s tamními úřady, neboť v případě Běloruska se jedná o zemi, kde dodržování lidských práv a svobod nemá žádnou relevanci, dochází k pronásledování oponentů totalitního režimu, a to i demonstrantů či lidí projevujících opozitní politické názory. Samotné rozhodnutí se otázkou naplnění důvodů pro udělení mezinárodní ochrany nezabývá, rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné, nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení dle § 25 písm. i zákona o azylu za situace, kdy žalobci hrozí zcela zjevně dramatický zásah do jeho soukromého života. Žalovaný odmítá důvody uvedené žalobcem bez toho, aby je jednoznačně vyloučil. Rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Není náležitě odůvodněné, což odporuje § 68 odst. 3 správního řádu, dle žalobce došlo též k porušení zásad týkajících se mezi volnosti správního uvážení, neboť z odůvodnění rozhodnutí není patrné, na základě jakých konkrétních úvah dospěl žalovaný k závěru, že žalobce není pro případ návratu do země původu nijak ohrožen, a proč tomu tak je, či zda lze k takovému závěru dospět bezpochybností.

3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Domnívá se, že žalobce pod tvrzenými porušeními zákonných ustanovení zákona o azylu opakuje svůj azylový příběh a rozvádí své domněnky ohledně možného pronásledování v zemi původu v případě návratu. Žaloba je dle žalovaného zcela obecná, chybí konkrétní žalobní námitky ve vztahu k žalobci. Skutečný stav věci byl řádně zjištěn, případ posouzen ve všech souvislostech, žalovaný se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu jeho správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Po jejich posouzení však nedospěl k závěru, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že aktuální žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky je již druhou v pořadí. Tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce jsou obavy z návratu do vlasti a s tím spojeného možného postihu za to, že v minulosti pomáhal uhradit svým přátelům pokuty. Nově žalobce v průběhu řízení uvedl, že pokud by se státní orgány dozvěděly o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, byl by zatčen. Žádné relevantní důkazy pro svá tvrzení nedoložil. Správní orgán musí umožnit žadateli o mezinárodní ochranu sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení mezinárodní ochrany za významné,

avšak není jeho úkolem předstírat důvody, pro které je mezinárodní ochrana obvykle poskytována. Žalovaný v rámci tohoto řízení se zabýval i možnými azylově relevantními změnami v zemi původu a náležitě své stanovisko odůvodnil. Žalovaný posoudil důvody současné žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce a následně provedl srovnání s jeho tvrzeními, která učinil v rámci předchozího správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. Po posouzení žalovaný konstatoval, že žalobce uvádí naprosto stejné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se do Běloruska opětovně vrátit, jako uváděl v průběhu správního řízení o jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tj. že se obává návratu do vlasti a s tím spojeného možného postihu za to, že v minulosti pomáhal uhradit svým přátelům pokuty. Těmito skutečnostmi se správní orgán podrobně zabýval již v předchozím řízení o mezinárodní ochraně. Nebyla sdělena žádná nová relevantní skutečnost. Povolení k pobytu na žalobcem výše uvedené adrese je platné do 16. 3. 2022, další pobyt žalobce není znám. Žalovaný doplnil, že v této souvislosti dává soudu na zvážení, zda vzhledem k této okolnosti v souladu s § 33 zákona o azylu ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. řízení nezastavit.

4. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
5. Žalobce ke své žádosti dne 7. 6. 2021 sdělil, že jeho náboženské přesvědčení je pravosláví. Ohledně politického přesvědčení uvedl, že nebyl v opozici, podporoval ji, ale nepatřil k ní. Je svobodný a bezdětný. Do ČR přicestoval v únoru 2020. O udělení mezinárodní ochrany již v ČR žádal v roce 2020. Je zdravý. Důvodem žádosti je, že mu matka řekla, že jí volají státní orgány a ptají se na žalobce. V případě návratu by jej zavřeli. Pomáhal přátelům uhradit pokuty, kvůli tomu jej pronásledují. Tyto skutečnosti uváděl i v řízení o první žádosti. Dalším důvodem je, že pokud se dozví, že zde žádal o mezinárodní ochranu, tak jej za to zatknou. Možná odposlouchávali telefon s matkou přes internet. Lukašenko může odpojit internet na týden i měsíc a odposlechy jsou všude. Žalobce si je téměř jist, že odposlouchávají telefony. Po telefonátech s bratrem se jej také ptají, kdy se vrátí. Nesmí se vrátit do Běloruska, neboť jej tam zatknou.
6. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení dále zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná.
8. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřípustnou podle § 11a odst. 1.
9. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

10. Podle § 10a odst. 2 *je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.*
11. Žalobce v žalobě jako hlavní důvody své druhé žádosti označil své obavy, že v případě návratu do Běloruska bude čelit vážnému nebezpečí v podobě perzekuce ze strany státních orgánů, zejména policie, kdy se angažoval mezi lidmi s protivládními názory, kterým finančně pomáhal a nyní je v Bělorusku hledán, jeho rodina je vystavena policejní šikaně, vše z důvodu snahy jej dopadnout a stíhat pro jednání, které v demokratické společnosti nemůže být trestným činem a nevykazuje žádné znaky společenské škodlivosti. K tomu soud uvádí, že všechny tyto skutečnosti již byly předmětem meritorního přezkumu původní žalobcovy žádosti, přičemž žalovaným nebyl nalezen důvod pro udělení mezinárodní ochrany.
12. Institut opakované žádosti představuje ve světle judikatury Nejvyššího správního soudu možnost opětovného meritorního posouzení žádosti, avšak pouze v odůvodněných případech. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009 č. j. 9 Azs 5/2009 - 65: *„Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času...“* Aby mohla být žádost žalobce meritorně posouzena, bylo třeba, aby ten uvedl nebo aby se objevily nové skutečnosti předpokládané zákonem o azylu. Ten stanoví (11a odst. 1 zákona) dvě podmínky, které musí nové skutečnosti splňovat. Musí jít o skutečnosti, které bez zavinění žadatele nebyly v původním řízení zkoumány, a dále musí jít o takové skutečnosti, které svědčí o tom, že by žadatel mohl být vystaven pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma dle § 14a zákona o azylu.
13. V případě žalobce se jednalo již o opakovanou (tj. druhou) žádost o udělení mezinárodní ochrany, proto se žalovaný primárně zaměřil na posouzení její přípustnosti a bylo zkoumáno, zda žalobce uvedl nebo se objevily relevantní nové skutečnosti.
14. Žalobce konkrétně ke druhé žádosti opakovaně poukázal na své obavy, že v zemi dochází k odposlechům, dále zmínil, že jeho matce měly volat státní orgány a ptát se na něj. Měl pomáhat kamarádům, kteří byli proti vládě, se zaplacením pokut a je přesvědčen, že je sledován státními orgány. Tyto skutečnosti však, jak žalovaný v rozhodnutí správně uvedl, byly již zhodnoceny v prvním rozhodnutí žalovaného ohledně mezinárodní ochrany, přičemž nebyly shledány důvodné pro její udělení. Žalobci tedy tyto skutečnosti byly nepochybně již v době prvního řízení známy, kdy je i uvedl, jak také výslovně potvrdil. Nebyla tak naplněna podmínka dle § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu.
15. Jako jediná nová skutečnost sdělená žalobcem byla žalovaným shledána tvrzená obava v souvislosti s podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR, kdy konkrétně dle žalovaného žalobce uvedl, že pokud by se státní orgány dozvěděly o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byl by zatčen, přičemž jeho obavy vycházejí ze skutečnosti, že jsou v Bělorusku odposlouchávány všechny telefony a na návrat žalobce se státní orgány měly ptát i jeho bratra, který s ním telefonicky hovořil. K této obavě žalovaný poukázal na Informaci MZV ČR ze dne 21. 7. 2020, č. j. 114082-6/2020-LPTP, dle které existuje v trestním řádu Běloruské republiky čl. 369-1 diskreditace Běloruské republiky, kdy je

zároveň konstatováno, že dle tohoto článku se doposud v zemi netrestalo. Ohledně žádosti občana Běloruska o mezinárodní ochranu v zahraničí je ve zprávě dle žalovaného uvedeno, že od státu ani soukromých osob nehrozí nebezpečí ve fyzickém smyslu. Nebylo zaznamenáno ani znevýhodňování či diskriminace na základě žádosti o mezinárodní ochranu.

16. Přestože se žalobce již v žalobě o této nově sdělené skutečnosti výslovně nezmínil, soud k ní pro úplnost uvádí, že zmíněnou informací žalovaného ze dne 21. 7. 2020 je dokumentováno, že běloruské státní orgány mají přehled o tom, kde se občané Běloruska nachází a znají jejich historii vstupů a odchodů ze země. Zpráva mj. též uvádí, že běloruské státní orgány nemají kapacitu na to, aby aktivně monitorovaly všechny potenciální žadatele o mezinárodní ochranu, informace jsou sbírány spíše pasivně. Není vyloučeno vyslání rozvědčíků. V případě zájmu o konkrétní osobu se úřady zajímají o sociální síť, které mohou monitorovat. Dle zprávy využívají zřejmě běloruské státní orgány svoji agenturní síť v cizině ke sbírání informací z prostředí běloruských expatů, kdy ve většině případů jim stačí pasivní sledování. Někteří žadatelé o mezinárodní ochranu sdílejí důvěrné informace o svém právním postavení skrze sociální síť, ty jsou pak zpracovávány. Podle zprávy mohou být neúspěšní žadatelé předmětem zájmu jen v případě, že se běloruské státní orgány o absolvování této procedury dozvědí. Dle zprávy je vždy zaručeno právo návratu do země, nehrozí nebezpečí ve fyzickém smyslu ani od státu, ani od soukromých osob. Nebylo zaznamenáno znevýhodňování či diskriminace na základě žádosti o mezinárodní ochranu. Znevýhodňování je spíše vázáno na aktivity dané osoby v Bělorusku.
17. Soud považuje vzhledem k uvedenému zhodnocení předmětné nové skutečnosti ze strany žalovaného za adekvátní a souladné s obsahem zmíněné zprávy, která je součástí správního spisu, byť mohl být žalovaný ve svém popise detailnější. Z ničeho nevyplývá, že by všichni (neúspěšní) žadatelé o udělení mezinárodní ochrany v zahraničí byli v Bělorusku automaticky bez dalšího postihováni. Přestože zpráva nevylučuje možné obtíže, uvádí, že možný zájem ze strany státu je podmíněn tím, že se státní orgány o azylové proceduře dozvědí. Zpráva k tomu odkazuje na neopatrnost žadatelů, kteří například skrze sociální síť sami uveřejňují informace o svém stavu. Žalobce uváděl, že je přesvědčen o tom, že jsou odposlouchávány jeho telefonní hovory, avšak tuto skutečnost zmiňoval již v prvním řízení ve vztahu k tehdy uváděným důvodům. Ke druhé žádosti nijak neupřesnil, že by jeho obavy související s odposlechy přímo souvisely s obavami z návratu do země z důvodu neúspěšné azylové žádosti v ČR, kdy k těmto obavám naopak nic podrobnějšího nezmínil. Shodně platí ohledně jeho tvrzení s pomocí s placením pokut jeho známých, které žalobce též zmiňoval již v původní žádosti. Z ničeho bez dalšího upřesnění neplyne, že by se měly státní orgány Běloruska dozvědět o žalobcově žádosti v ČR, když tvrzené odposlechy a obavy byly zmíněny již v prvním řízení ve vztahu k tehdy tvrzeným skutečnostem.
18. Lze shrnout, že ohledně této nově tvrzené skutečnosti žalovaný neshledal naplnění druhé zákonné podmínky, tj. že by se jednalo o skutečnost, která svědčí o tom, že by žadatel mohl být vystaven pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma dle § 14a zákona o azylu.
19. Co se týče naplnění podmínky první, soud dodává, že splnění této podmínky nelze vyloučit, ale ani potvrdit, neboť žalobce ke své nynější druhé žádosti neupřesnil, odkdy má obavu z návratu související s tím, že žádal v ČR o udělení mezinárodní ochrany počítovat, přičemž nelze vyloučit, že ji měl již v době vedení prvního řízení, jestliže tehdy též

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

poukazoval na problémy s odposlechy a pomoc známým. Pakliže by žalobce tuto obavu měl již tehdy, pak by nebyla naplněna ani podmínka, že nebyla tato skutečnost bez zavinění žadatele předmětem zkoumání v prvním řízení, přičemž žalobce nesdělil, že by mu mělo objektivně cokoli bránit v tom tuto obavu zmínit již v prvním řízení. V každém případě se však nejednalo s ohledem na žalovaným zjištěné informace o skutečnost, která by svědčila o tom, že by žalobce mohl být v zemi původu vystaven pronásledování či vážné újmě, proto nejde o relevantní novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu.

20. Žalovaný se v této souvislosti zabýval také bezpečnostní a politickou situací v Bělorusku, která nastala po sporných a Evropskou unií neuznaných prezidentských volbách v srpnu 2020. Ty dle žalovaného vyvolaly silnou reakci v běloruské společnosti a tvrdé zásahy proti demonstrantům, kteří nesouhlasili s oficiálně vyhlášenými výsledky voleb. Žalovaný zmínil Informaci OAMP – Vývoj po prezidentských volbách z 9. 8. 2020 ze dne 14. 12. 2020, dle které jsou čelní představitelé opozice obětí perzekuce ze strany režimu. Představitelé běloruské demokratické opozice zůstali poté aktivní pouze v zahraničí, jejich základní požadavek na odstoupení prezidenta a demokratické volby se nezměnil. Podobně jako s předními představiteli demokratické opozice jedná režim také s organizátory stávek a protestů, známými aktivisty či představiteli nezávislých médií. Největší demonstrace byly po prezidentské volbě. Za stěžejní lze označit nedělní akce v Minsku, které téměř tři měsíce probíhaly formou pochodu. Účast na nich dosáhla maxima v polovině září (více než 100 tisíc účastníků), od té doby klesala. Přestože režim proti oponentům postupuje plošně a masivně, nelze hovořit o náhodném násilí či pronásledování. Lukašenkův režim naopak záměrně cílí na osoby, které aktivně ohrožují jeho setrvání u moci. Žalovaný v této souvislosti poukázal na to, že žalobce nepatří k představitelům běloruské opozice. Ve vlasti nebyl v žádném opozičním hnutí, politicky ani veřejně se nijak neangažoval a neúčastnil se žádných mítinků. V Bělorusku neměl žádné potíže. Žalovaný uvedl, že nezpochybňuje další závěry zprávy, která mj. uvádí, že za ohrožené skupiny lze označit zejména čelní představitele opozice, vůdčí aktivisty a organizátory protestů, novináře a pracovníky médií, hodnostáře katolické církve, řadové účastníky demonstrací bez ohledu na věk, pohlaví, sociální skupinu apod., dle žalovaného se nicméně jedná o řadové účastníky demonstrací, kteří byli zadrženi přímo na akcích konaných v Bělorusku. Žalobce není organizátorem ani mluvčím žádné opoziční skupiny, veřejně nevystupoval na žádném setkání, ani je neorganizoval, dle žalovaného není důvod se domnívat, že by se měly státní orgány jakkoli blíže zajímat. Ani od příjezdu do ČR dle žalovaného žalobce nevykonával žádné aktivity, kvůli kterým by se měl dostat do hledáčku státních orgánů Běloruska. Do ČR vycestoval legálně v únoru 2020. Dle žalovaného je tato skutečnost jistě známa běloruským státním orgánům, neboť dle Informace MZV ČR č. j. 114082-6/2020-LPTP ze dne 21. 7. 2020 státní orgány Běloruska mají přesný přehled o výjezdech a návratech (konkrétní data) všech svých občanů. Při přechodu běloruské hranice běžný občan nesděluje účel své cesty ani konečnou destinaci v zahraničí a při návratu nemusí oznamovat, co v zahraničí dělal. Žalobce se dle žalovaného nemohl účastnit žádné z demonstrací konané během a po prezidentských volbách v srpnu 2020.
21. K tomuto zhodnocení soud uvádí, že co se týče situace v Bělorusku, je tato nepochybně dlouhodobě problematická, kdy dochází k postihům zejména opozičních představitelů. V případě žalobce však nebylo nikdy uvedeno, že by se osobně politicky angažoval, jako jedinou souvislost lze označit sdělení v rámci řízení o první žádosti, kde žalobce uvedl, že měl zaplatit pokuty za své údajně politicky aktivní známé. Žalobce sám však o žádných

svých aktivitách nehovořil, a naopak vždy uvedl, že sice je opozičního smýšlení, ale nikdy se aktivně neúčastnil žádných protirežimních akcí, nebyl politicky aktivní. Posouzení těchto tvrzení žalobce bylo předmětem předchozího řízení, proti jehož výslednému rozhodnutí žalobce žalobu nepodal. Politické aktivity žalobce nedoplňl ani ke druhé žádosti jako novou skutečnost. Soud proto považuje obecné zhodnocení bezpečnostní situace v zemi provedené žalovaným za dostačující, kdy žalovaný dospěl k závěru, že se bez dalšího nelze domnívat, že by měl být žalobce přímo režimem postižen, že by mu mělo hrozit pronásledování či vážná újma, bylo konstatováno, že žalobce nepatří do žádné z vyjmenovaných rizikových skupin, na které režim primárně cílí. Informace OAMP – Vývoj po prezidentských volbách z 9. 8. 2020 ze dne 14. 12. 2020 konkrétně v této souvislosti zmiňuje, že ohroženi jsou zejména čelní představitelé opozice, vůdčí aktivisté a organizátoři protestů, novináři a pracovníci médií, hodnostáři katolické církve, řadoví účastníci demonstrací bez ohledu na věk, pohlaví, sociální skupinu, pokud byli zadrženi či protestovali v souvislosti s ním, řadoví účastníci protestu profesní skupiny nebo zastávající významné profesní postavení, příslušníci zásahových jednotek, jejichž identita byla prozrazena.

22. Co se týče realizace možného bezpečného návratu žalobce, poukázal žalovaný na to, že dle Informace MZV ČR č. j. 114082-6/2020-LPTP ze dne 21. 7. 2020 státní orgány Běloruska mají přesný přehled o výjezdech a návratech (konkrétní data) všech svých občanů. Při přechodu běloruské hranice běžný občan nesděluje účel své cesty ani konečnou destinaci v zahraničí a při návratu nemusí oznamovat, co v zahraničí dělal. Žalobce se dle žalovaného nemohl účastnit žádné z demonstrací konané během a po prezidentských volbách v srpnu 2020. K tomuto soud dodává, že tato zpráva též zmiňuje, že je častou praxí běloruských pohraničnicků informace ohledně účelů cesty od cestujících vyžadovat, tedy tento závěr měl žalovaný též do svého hodnocení obsáhnout. Soud nicméně ani s ohledem na výše uvedené možné obtíže některých žadatelů o udělení mezinárodní ochrany neshledal zásadní pochybení žalovaného, neboť žalobcem nebyly v tomto ohledu sděleny žádné konkrétní skutečnosti, na základě kterých by bylo možné se domnívat, že by v případě žalobce státní orgány Běloruska měly informace o jeho žádosti a aktivně se na něj zaměřovaly.
23. Vzhledem k uvedenému proto lze shrnout, že ze strany žalobce nebyly v druhém řízení tvrzeny žádné relevantní nové skutečnosti, které by mohly založit důvod pro opětovné meritorní posouzení jeho žádosti, přičemž takové skutečnosti nebyly ani zjištěny činností žalovaného. Žalovaný postupoval adekvátně, když žádost posoudil jako nepřipustnou a z tohoto důvodu řízení zastavil.
24. K námitce žalobce, že nemá jak svá tvrzení doložit, kdy v této souvislosti také namítl, že žalovaný podle něj opomenul obecné pravidlo, dle kterého se v pochybnostech, za situace, kdy nelze průkazně tvrzení účastníka ověřit, vždy straní účastníku řízení a jeho žádosti se vyhová, soud uvádí, že tuto jako důvodnou neposoudil. V řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany obecně platí, že žadatel nemá povinnost svá tvrzení prokazovat, je však na něm, aby poskytl správnímu orgánu pravdivou, úplnou a konzistentní výpověď ohledně svého azylového příběhu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57: *„Není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.“* Žalovaný se následně zabývá

jednotlivými tvrzeními žadatele, která hodnotí i v celkovém kontextu, a to mj. pokud jde o jejich pravdivost, uvěřitelnost, logickou návaznost atd. V případě, že žalovaný dospěje k závěru o nevěrohodnosti jednotlivých tvrzení či dokonce celého sděleného azylového příběhu, má tento závěr následně vliv na posouzení žalovaným. K posouzení věrohodnosti výpovědi žadatele poukazuje soud dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 Azs 24/2013 – 34, ve kterém Nejvyšší správní soud mj. uvedl, že: *„Pokud se tedy žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 - 83, www.nssoud.cz). V rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud dodal: „Zásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazujících věrohodnost žadatelových tvrzení. Je však na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevývratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.“*

25. Soud tedy dává sice žalobci za pravdu v tom, že pro žadatele je obecně obtížné svá tvrzení doložit, nicméně tato skutečnost je reflektována výše uvedeným způsobem a je vyvažována povinností žalovaného ověřit či spolehlivě vyvrátit pravdivost uváděných tvrzení.
26. V případě žalobce byla jako jediná nová tvrzená skutečnost ve smyslu zákona o azylu žalovaným shledána obava žalobce ze zatčení ve vlasti z důvodu, že o mezinárodní ochranu žádal v ČR. Všechna ostatní tvrzení byla naopak dle žalovaného již předmětem posouzení první žádosti. Podstatou věci tedy nebylo, že by žalovaný rozporoval tvrzení žalobce jako taková, ale fakt, že tato nebyla shledána důvodná pro udělení mezinárodní ochrany v prvním řízení a nové skutečnosti nebyly tvrzeny ani se neobjevily.
27. V této souvislosti žalobce namítl, že z důvodu neznalosti nevyužil možnosti soudního přezkumu rozhodnutí o jeho první žádosti. Z toho žalobce odvodil, že vzhledem k tomu, že jeho zemí původu je Bělorusko, je nezbytné vyloučit jakékoli pochybnosti ohledně bezpečnosti návratu žalobce do ní.
28. K této námitce soud uvádí, že žalobce byl o možnosti podat žalobu proti prvnímu rozhodnutí řádně žalovaným poučen, jak plyne z kopie tohoto rozhodnutí, která je založena ve správním spise. Pakliže této možnosti nevyužil, nelze se odkazovat na neznalost, kdy měl-li žalobce pochybnosti o tom, jak závěrům rozhodnutí porozuměl, mohl například využít právního zastoupení, jak činí nyní. Skutečnost, že žalobce žalobu nepodal a soudní řízení tak nebylo vedeno, nemůže být sama o sobě důvodem k tomu, aby žalovaný nyní u druhé žádosti prováděl meritorní přezkum, a to ani v případě, že se zde jedná o Bělorusko, kde žalobce vnímá zásadní nedostatky zejména v oblasti dodržování lidských práv.
29. Meritorní přezkum opakované žádosti je podmíněn její přípustností, která v případě žalobcovy žádosti, jak bylo již uvedeno, nebyla shledána. Žalobce nesplnil zákonné podmínky, které jsou vyžadovány pro tvrzení nových skutečností. Takové nové skutečnosti pak nebyly ani zjištěny ze strany žalovaného. Situace v Bělorusku navíc žalovaným byla zkoumána.

30. K námitce, že nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení dle § 25 písm. i zákona o azylu za situace, kdy žalobci hrozí zcela zjevně dramatický zásah do jeho soukromého života, soud uvádí, že žalobce žádné konkrétní skutečnosti ohledně možného zásahu do jeho soukromého života (tím méně takové, které by byl možné považovat za relevantní ve smyslu zákona o azylu), nezmínil. Soud neshledal důvodnou ani námitku ohledně nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaným bylo jednoznačně a přesvědčivě zdůvodněno, z jakého důvodu žalobcova žádost nenaplnila podmínky pro opětovné meritorní zkoumání (neuvedení relevantních nových skutečností).
31. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
32. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 21. 9. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce

